ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์

การปฏิบัติการทำลายเชื้อกล้องส่องตรวจอวัยวะภายในของ โรงพยาบาลศูนย์และโรงพยาบาลทั่วไปเขตภาคเหนือ

ชื่อผู้เขียน

นางสาววัสนันทน์ ขวัญยืน

พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการพยาบาลค้านการควบคุมการติดเชื้อ

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อะเคื้อ อุณหเลขกะ ประธานกรรมการ อาจารย์ สุชาดา เหลืองอาภาพงศ์ กรรมการ รองศาสตราจารย์ วิลาวัณย์ เสนารัตน์ กรรมการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชวพรพรรณ จันทร์ประสิทธิ์ กรรมการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วราภรณ์ เลิศพูนวิไลกุล กรรมการ

บทคัดย่อ

กล้องส่องตรวจอวัยวะภายในเป็นอุปกรณ์การแพทย์ซึ่งช่วยให้การตรวจวินิจฉัยและรักษา โรคกระทำได้อย่างรวดเร็วและแม่นยำ แต่การตรวจดังกล่าวอาจทำให้ผู้ป่วยเกิดปัญหาการติดเชื้อได้ หากมีการทำลายเชื้อไม่ถูกต้อง การวิจัยครั้งนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการปฏิบัติรวมทั้งปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะในการทำลายเชื้อกล้องส่องตรวจอวัยวะภายใน กลุ่มที่ศึกษาประกอบ ด้วยพยาบาลหัวหน้าหน่วยงาน 25 คน และบุคลากรที่ทำหน้าที่ทำลายเชื้อกล้องส่องตรวจอวัยวะ ภายใน 174 คน ที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลศูนย์ 4 แห่งและโรงพยาบาลทั่วไป 16 แห่งในเขตภาค เหนือ ทำการศึกษาในช่วงระหว่างเดือนตุลาคม-ธันวาคม 2542 รวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ที่ผ่านการตรวจสอบทั้งความตรงตามเนื้อหาและก่าความเชื่อมั่น การตรวจสอบข้อมูลกระทำโดย การสังเกต วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา

ผลการศึกษาพบว่าในการทำลายเชื้อ 5 ขั้นตอน คือ การทำความสะอาด การทำลายเชื้อ การ ล้างน้ำยาทำลายเชื้อ การทำให้แห้ง และการจัดเก็บนั้น ในภาพรวมขั้นตอนที่มีการปฏิบัติถูกต้องเป็น ส่วนน้อยในกิจกรรมย่อย คือ ขั้นตอนการทำความสะอาด และการทำลายเชื้อ ส่วนขั้นตอนที่พบว่ามี การปฏิบัติถูกต้องเป็นส่วนใหญ่ในกิจกรรมย่อย คือ ขั้นตอนการล้างน้ำยาทำลายเชื้อ การทำให้แห้ง และการจัดเก็บ สำหรับปัญหาอุปสรรคในการทำลายเชื้อที่สำคัญ คือ บุคลากรที่นอกจากจะมีจำนวน ไม่เพียงพอแล้วยังขาดความรู้และทักษะในการทำลายเชื้อกล้องส่องตรวจอวัยวะภายใน ไม่มีคู่มือ หรือแนวทางที่ชัดเจนในการทำลายเชื้อกล้องส่องตรวจอวัยวะภายใน อุปกรณ์ทั้งกล้องส่องตรวจ อวัยวะภายใน อุปกรณ์ที่ใช้ในการทำลายเชื้อกล้องส่องตรวจอวัยวะภายใน และอุปกรณ์ป้องกัน ส่วนบุคคล รวมทั้งคู้ที่ใช้จัดเก็บมีไม่เพียงพอ

ผลการวิจัยครั้งนี้ชี้ให้เห็นความสำคัญและความจำเป็นในการให้ความรู้และเสริมสร้าง ทักษะในการทำลายเชื้อกล้องส่องตรวจอวัยวะภายในแก่บุคลากรที่ปฏิบัติงาน การจัดหาคู่มือการ ทำลายเชื้อกล้องส่องตรวจอวัยวะภายในที่เป็นมาตรฐาน เพื่อก่อให้เกิดการปฏิบัติที่เป็นที่ยอมรับ ตามมาตรฐานสากล Thesis Title Practice of Disinfection of Endoscopes in Regional and General

Hospitals Northern Region

Author Miss Wassanan Kwanyuen

M.N.S. Infection Control Nursing

Examining Committee: Assistant Professor Akeau Unahalekhaka Chairman

Lecturer Suchada Lueang-a –papong Member

Associate Professor Wilawan Senaratana Member

Assistant Professor Dr. Chawapornpan Chanprasit Member

Assistant Professor Waraporn Lertpoonwilaikul Member

Abstract

Endoscope is very useful for rapid diagnosis and prompt treatment. However, if disinfection of endoscope is not quite right, nosocomial infection appears to develop. The purpose of this study was to determine practices including problems, obstacles and suggestions regarding disinfection of endoscope. The study group consisted of 25 departmental head nurses and 174 hospital personnels, who were responsible for disinfection of endoscope and were working in 4 regional and 16 general hospitals in northern region. Data collection was conducted during October and December, 1999. Self-administered questionnaire, developed by the researcher, was reassured both the content validity and the internal consistency. Further observation was adopted so as to confirm the reliability of obtained data through the questionnaire. Descriptive statistics was used to analyze data.

The major results of this study revealed that among the five steps of disinfection: cleaning, disinfection, rinsing, drying and storage, in general, the steps that were practiced less correctly included cleaning and disinfection whereas the steps that were practiced most correctly included rinsing, drying and storage. Problems and obstacles regarding disinfection of endoscope were related to personnels which was not only insufficient in quantity but also lack of knowledge and skills concerning disinfection of endoscopes, lack of standard disinfection guideline, and

inadequate equipments like endoscope, protective barriers, disinfection instruments and storage cabinets.

The results of this study, hence, indicated the of great important of strengthening knowledge and skills of personnels regarding disinfection of endoscope as well as to provide standard disinfection guideline in order to encourage universally acceptable disinfection practices.